

НАЧИН УТВРЂИВАЊА И ПЛАЋАЊА НАКНАДЕ ЗА ЗАШТИТУ И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ТОКОМ 2021. ГОДИНЕ

Обавеза плаћања накнаде за заштиту и унапређивање животне средине прописана је одредбама чл. 134–139. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС“, бр. 95/18 и 15/21 – у даљем тексту: Закон о накнадама).

О овој теми писали смо у ПС 24/19, 1/20, 6/20, 11/20 и 13/20, а у наставку укратко подсећамо на то ко су обвезници ове накнаде, како се плаћају аконтације и у којем року се подноси пријава за 2021. годину.

1. Правно лице и предузетник које обавља одређене активности које утичу на животну средину, односно физичко лице које утиче на животну средину, обвезник је накнаде за заштиту и унапређивање животне средине

Влада Републике Србије на предлог министарства у чијој су надлежности послови заштите животне средине утврђује ближе критеријуме за одређивање активности које утичу на животну средину према количини загађења, односно степену негативног утицаја на животну средину који настаје обављањем активности, као и износе накнада за одређене активности правног лица и предузетника које обавља одређене активности које утичу на животну средину, односно физичког лица у оквиру износа прописаних у Прилогу 6, Табела 2, који је саставни део Закона о накнадама, услове за ослобађање од плаћања накнаде или њено умањење, као и критеријуме који су значајни за утицај физичких лица на животну средину.

На основу датих овлашћења за ближе критеријуме за одређивање активности правног лица, предузетника, односно физичког лица, донета су подзаконска акта, и то:

– Уредба о критеријумима за одређивање активности које утичу на животну средину према степену негативног утицаја на животну средину који настаје обављањем активности, износа накнада („Службе-

ни гласник РС“, бр. 86/19 и 89/19 – у даљем тексту: Уредба);

– Правилник о изгледу, садржини и начину достављања пријаве са подацима значајним за утврђивање накнаде коју је обвезник накнаде за заштиту и унапређивање животне средине дужан да поднесе органу јединице локалне самоуправе, односно пријаве коју је обвезник накнаде за заштиту и унапређивање животне средине дужан да поднесе надлежном органу јединице локалне самоуправе, односно градској управи месечно за преузимања, односно испоруке робе у току месеца („Службени гласник РС“, бр. 93/19, у даљем тексту: Правилник о пријави);

– Правилник о параметрима за прорачун количина емитованих загађујућих материја у ваздух на основу врста и количина утрошених горива („Службени гласник РС“, бр. 48/19), и

– Правилник о висини јединичних емисија загађујућих материја у ваздух и висини корекционог фактора за потребе прорачуна износа накнаде за заштиту и унапређивање животне средине за физичка лица у 2019. години („Службени гласник РС“, бр. 48/19).

Подзаконским актима уређен је начин обрачуна износа накнаде, као и ослобођења од плаћања предметне накнаде, тако да јединица локалне самоуправе својим актом уређује да се за утврђивање предметне накнаде примењују критеријуми за одређивање активности правних лица и предузетника које утичу на животну средину, износи накнада, услови за ослобађање, као и начин обрачуна накнаде у складу са Уредбом и наведеним Правилницима, а да утврђени износ накнаде за конкретног обвезника не може бити већи од 0,4% годишњег прихода оствареног у претходној години од обављања активности од утицаја на животну средину.

Такође, количина загађења, односно степен негативног утицаја на животну средину које настаје

обављањем активности од утицаја на животну средину, чија је висина прописана у Прилогу 6 Табела 2, који је саставни део Закона о накнадама, у износу до 0,4 % годишњег прихода оствареног у претходној години од обављања активности од утицаја на животну средину, представља основицу накнаде за заштиту и унапређивање животне средине за обављање активности правног лица и предузетника, односно физичког лица.

Накнаду за заштиту и унапређивање животне средине за правно лице и предузетника, односно за физичко лице, утврђује орган јединице локалне самоуправе у чијој су надлежности утврђивање, контрола и наплата јавних прихода, **решењем за календарску годину**, за обављање активности на територији јединице локалне самоуправе, односно градске општине. Тако утврђену обавезу, правно лице и предузетник, односно физичко лице, **плаћа у једнаким месечним ратама, у року од 15 дана по истеку месеца.**

Напомињемо, до утврђивања накнаде за текућу годину, **обвезник плаћа аконтацију у висини месечне обавезе за претходну годину**, при чему је дужан да мање плаћен износ аконтационих обавеза измири у року од 15 дана од достављања решења којим се утврђује обавеза накнаде за текућу годину, односно да више плаћен износ накнаде на основу аконтационих уплата користи за измирење месечне обавезе за наредни месечни период.

Ако се висина накнаде утврђује на основу величине обвезника и степена његовог утицаја на животну средину, а не на основу висине прихода у години која претходи години за коју се врши утврђивање накнаде, износи накнаде у 2021. години биће исти као и претходне године.

Такође, напомињемо да су правно лице и предузетник, односно физичко лице, као обвезник накнаде **дужни да поднесу пријаву** (Образац 1) који је саставни део Правилника о пријави, са подацима значајним за утврђивање накнаде органу јединице локалне самоуправе у чијој су надлежности утврђивање, контрола и наплата јавних прихода, **до 31. јула сваке године за коју се утврђује накнада**, као и то да има обавезу подношења пријаве и у случају промене података који утичу на утврђивање накнаде, у року од 15 дана од дана настанка промене.

Према томе, правно лице и предузетник који обављају одређене активности које утичу на животну средину, односно физичко лице које утиче на животну средину, утврђује и плаћа накнаду за заштиту и унапређивање животне средине током 2021. године, на следећи начин:

– обвезник је дужан да поднесе пријаву са подацима значајним за утврђивање накнаде органу јединице локалне самоуправе у чијој су надлежности утврђивање, контрола и наплата јавних прихода до 31. јула 2021. године, **сваком органу јединице локалне самоуправе на чијој територији обавља претежну делатност;**

– обвезник пријаву подноси **преко портала ЛПА** или у папирном облику органу јединице локалне самоуправе;

– обвезник има обавезу подношења пријаве и у **случају промене података** који утичу на утврђивање накнаде, и то у року од 15 дана од дана настанка промене, током 2021. године (Образац 1). Пријава се подноси **сваком органу јединице локалне самоуправе на чијој територији обавља претежну делатност**, а не само оном на чијој територији се десила промена;

– до утврђивања накнаде за 2021. годину, обвезник **плаћа аконтацију у висини месечне обавезе за 2020. годину;**

– на основу износа обавезе који ће бити утврђен решењем јединице локалне самоуправе, односно градске општине, након подношења пријаве за 2021. годину, утврђену обавезу обвезник плаћа у једнаким месечним ратама, и то у року од 15 дана по истеку месеца, током 2021. године;

– обвезник је дужан да мање плаћени износ аконтационих обавеза измири у року од 15 дана од достављања решења за 2021. годину;

– обвезник користи више плаћени износ накнаде на основу аконтационих уплата за измирење месечне обавезе за наредни месечни период током 2021. године.

2. Власник теретних возила, односно лица која обављају транспорт нафте и нафтних деривата, односно сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије или за индустрију на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју значајном за Републику Србију, обвезник је накнаде за заштиту и унапређивање животне средине

Носивост транспортног средства, односно количина терета приликом транспорта нафте и нафтних деривата, као и сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије или за индустрију на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју значајном за Републику Србију изражена у тонама (*t*), представља основицу накнаде за заштиту и унапређивање животне средине за транспорт нафте и нафтних деривата, као и сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју значајном за Републику Србију, чију висину накнаде утврђује јединица локалне самоуправе, на основу износа прописаних подзаконским актом.

Власник теретних возила, односно лица која обављају **транспорт нафте и нафтних деривата, односно сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије или за индустрију** на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју значајном за Републику Србију, утврђује и

плаћа накнаду, на основу прописане висине накнаде у Прилогу 6, који је саставни део Закона о накнадама, пре преузимања или испоруке робе, у износу од **102,82 РСД/t**.

Напомињемо да власник теретних возила, односно лица која обављају транспорт нафте и нафтних деривата, односно сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије или за индустрију на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју значајном за Републику Србију, као обвезник накнаде, подноси пријаву (*Образац 2*) који је саставни део Правилника о пријави, надлежном органу јединице локалне самоуправе, односно градске управе **месечно** за преузимања, односно испоруке робе у току месеца.

Према томе, власник теретних возила, односно лица која обављају транспорт нафте и нафтних деривата, односно сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије или за индустрију на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју значајном за Републику Србију, утврђује и плаћа накнаду за заштиту и унапређивање животне средине током 2021. године, на основу прописане висине накнаде у Прилогу 6. овог закона, у износу од 102,82 RSD/t, пре преузимања или испоруке робе, односно током 2021. године, обвезник накнаде има обавезу подношења пријаве надлежном органу јединице локалне самоуправе, односно градске управе месечно за преузимања, односно испоруке робе у току месеца (*Образац 2*).